

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Községek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyen-
ként, ha előfizetnek, 8 koronáért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőség-
hez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadóhivatal K.-Vásárhely az ifj. Jancsó Mózes könyv-
nyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek
küldendők.

Uj idők, uj emberek.

Budapest, 1900. okt. 6.

— Két czikk. —

II.

Imént láttunk két felvonulást. Jászberényben Apponyi Albert gróf hiveivel, kik őt még mindig saját vezérüknek tekintik a szabadelvűpártban is. Viszont Nagy-Váradon az öreg Tisza generális jelent meg régi hiveivel. Az egész világ előtt dokumentálván, hogy ime ez a két klikk létezik és egyik a másik rovására a hatalomra törekszik. Már most mindkét csoport azt szeretné, ha ő lehetne Széll Kálmán egyedül üdvöztető pártja és vele a hatalom közbirtokosa. S mindenki épen azért kíváncsi volt az országgyűlés ezen utolsó korszakának pártpolitikai fejlődésére. Már jóslgatták is, hogy Széll Kálmán melyik csoportra fog támaszkodni, habár a miniszterelnök semmiféle tettével, egyetlen cselekedetével okot nem szolgáltatott következtetésekre, bármily irányban.

A mindig találékony és leleményes politikai sajtó tulajdonképen egyetlen adatra hivatkozott. A nagyváradi szabadelvűpárti gyűlésből Széll Kálmánhoz intézett üdvözletre és ettől az üdvözletre adott válaszra. Mind a kettőt kimértnek, sőt ridegnek találták a politikai nyenecek. Ellenben feltűnő melegen tűnt fel a jászberényi gyűlés üdvözlete és Széll Kálmán

miniszterelnöknek erre adott válasza. Mi teljesen tárgyilagosan akarunk itélkezni ebben a dologban és csak azt konstatáljuk, hogy a válasz mind a két esetben stilszerű volt az üdvözlettel szemben. A hivatalos tiszteletre hivatalos ridegséggel, az áradozó üdvözletre hasonló szóvirágos és színes stílusban adatott meg a felelet. A milyen volt a köszöntés olyan a fogadj isten. De egyéb politikai töke hiányában ezen két üdvözlét és válasz ötletén élőködött a két irányzat sajtója. Mindegyikből erősen kiritt a célzatosság.

Megjövendölték, hogy ennek a sajnálatos viszonynak az lesz a következtetése, hogy az országgyűlés ezen utolsó ülés-
szakában majd megalakul az intranzigens szabadelvűpárt és ez hadat izen Széll Kálmánnak és a vele szövetkező reakciónak.

Az országgyűlés ezen utolsó ülés-
szaka tulajdonképen a jövő választásra való előkészületek, a hazabeszélések, összeköttetés keresések, a kerületek és mandátumok magán vagy szövetkezeti uton történendő biztosítása körüli előmunkálatok között telt volna el. Miután pedig valami új sorakozó pontot nem láttak sehol, valóban a legnagyobb zavar és idegesség mutatkozott úgy a szabadelvűpártban, mint az országban, künn a kerületekben, mindenfelé.

Ez az idegesség különösen ezekben az

apróbb beszámoló beszédekben nyilatkozott. Ebből is látható volt, hogy mennyire tájékozatlanok voltak az emberek a kibontakozásnak arról az irányáról, melyet most Széll Kálmán kitűzött. Széll Kálmán kissé zavarba hozta azokat, kik tőle aliberalizmust féltették, valamint azokat, akik a szabadelvű állásponttal ellenes irányzat érvényesülését vagy ez irányban bármely engedékenységet reméltek a Széll-kormánytól.

„Széll Kálmán — mondá a minap a miniszterelnök egyik bizalmasa, — egy új liberális irányt nyitott meg és pedig olyant, amelyben a liberáliszmus özl és nem tak-tika.”

„Ezen utolsó ülés szakban folytatta az illető, fogja megcsinálni Széll Kálmán a maga pártját úgy a képviselőházban, mint azonkívül. Épen azért feszült figyelemmel és fokozódó érdeklődéssel nézünk a legközelebb végbemenő politikai csoportosulások felé.” Annyi bizonyos, hogy Széll Kálmán annyira felülkerekedett, miként most már ő válogatja majd a pártját és nem a klikket tartják őt. Széll Kálmán maga válogatja ki azokat a tényezőket, a kiket a saját inaugurálta szabadelvű politikai irányához képest alkalmasoknak tart. Mi úgy értesülünk, hogy igen nagy lesz a rostálás és a Ház mostani tagjai közül épen azok, kik az eddigi különböző pártpolitikai rendszereknek pronon-

TÁRGZA.

Virágfakadáskor.

Délután egy óra ötven perczkor történt. Kint az utcán a katonabanda tele tüdővel fujta a Rákóczy-indulót, bent a lefüggönyözött, homályos szobába pedig kinyitotta száját a csöppség. Sikított, ahogy a torkán kifért. Akkor született tudniillik a csöppség.

A kertben a rózsafákkal beültetett, gyöps kertben pedig egy ember sétált. Ámbátor, hogy rohanásnak is beillett a sétája. A fejét fogta kétségbeesetten és kinosan nyöszörgött. Bent a halállal vívódik az édes asszony, ezért oly kétségbeesett a férfi. Két orvos jár-kel az asszony ágya körül, az embernek meg kell örülnie, ha nézi.

A férfi szeméből kiomlott a könny, talán az utolsó, mert a többi kiszáradt. Ekkor az utcán fölzendült a katonabanda s az elkészedett ember dühösen emelte öklét az égnek. Még az Isten is csufolódik.

A kertajtó hirtelen kinyílt. Egy fekete ruhás nő közeledett gyorsan és lélekszakadva kiáltotta:

— A gyerek!... a gyerek!... olyan édes!...

A férfi megrendült. Az égnek emelt ökle lehanyatlott s valami hihetetlenül zavaros, örömteljes hang szakadt ki a melléből. Aztán pár lépéssel a kertajtónál volt és rohant végig a virágos tornácra.

Ott állott az ajtó előtt. Az egész teste meg-
szokott s idegesen ragadta meg a kilincset.

— Hohó, oda tilos a bemenet! — hallatszott mögötte egy rideg, száraz hang.

Az egyik orvos volt. Szürke, hideg szemeivel végignézte az egész testében reszkető embert és megfogta a karját.

Majd később, egy óra múlva!

A férfi bizonytalanul kérdezte:

— Hogy van a feleségem?

— Jól.

— Hát a gyermek?

— Hiszen hallja...

Csakugyan a szobából kihallatszott a csöppség egészséges sirása. Az apa megállott s az arcán boldog ragyogás ömlött al.

— Látni szeretném.

— Várjon. Egy félóra múlva.

A férfi dühösen nézett az orvosra. Astán sarkon fordult és megölelte a hirthozó fekete ruhás nőt. A felesége barátja volt ez, ki az asszony betegsége alatt, folytonosan mellette virrasztott.

— Jaj! hiszen megfojt...

A barátja kiáltott így és mosolygott.

A férfinak ötlete támadt.

— Tudja mit? Táviratozzunk! A bátyámnak, a nagynénémnek... Jó?

— Nem bánom.

— Hanem legyen szíves és írja a táviratokat. Én most nem tudok írni. Nézze!

Mutatta, hogy mennyire rosszat a keze.

Az asszony leült a tornác asztalához és íráshoz készült; a férfi diktált:

„Kedves bátyám, fiam született! A feleségem egészséges. Áldassék az Isten szent neve!”

Az asszony csodálkozva nézett a férfira.

— De kimondta magának, hogy fia született?

— Ön!

— Ugyan! Én csak gyermekről tettem említést. Különben is leánya van.

A férfi ravaszul mosolygott.

— Jó, jó! Engem nem szed rá!

— De higgye el, egészen komolyan mondom.

A férfi elkomorult. Az arcát sötét felhők lep-
ték el, haragosan rándított a vállán.

— Eh, maguk csak komédiáznak velem!

Az orvos épen akkor nyitott be a tornácra.

— Mondja doktor ur, micsoda az a kis főreg: fiú-e, vagy leány?

— Kisasszony!

A férfi dühösen mordult fel.

— De hát miért mondták előbb, hogy fiú!

— Ki mondta? Senki. Maga csak képze-
lődött.

A szobából most élesebben tört ki a csöppség sirása; a férfi dühöngött.

— De hát mikor olyan hangja van, mint egy brigádérosnak! Egy lánynak ilyen hangja van? Lehetetlen! Aztán mégis azt mondják, hogy lány. Na nekem akkor ne sirjon. Ki nem állhatom a nyafogását. A pénzébe teszem, ha sir. Bizony Isten odateszem.

A doktor kiezölt az ajtón.

— Na most, ha úgy tetszik, bejöhet.

— Nem tetszik!

szirozott képviselői voltak és ebből az eszmekörből kibontakozni nem tudnak — körülbelül a Ház fele ki fog maradni a jövő választásokon. Az új korszakot új emberek fogják megélni. De a ki azt hiszi, hogy az országgyűlés ezen utolsó korszaka valami élethalálharc lesz, az szintén nagyon fog csalódni. Mert látván, hogy Széll Kálmán kikoszorúzta az egyes klikkeket, most majd az egyesek fogják az odakinálást, a felkinálást taktikáját folytatni. Legfeljebb a néppárt, melynek, legalább látszólag legtöbb oka van Széll Kálmán ellen az ellenzékiiségre, fogja mérgesebben folytatni a harcot a liberális regime ellen.

R.

Régi bajok orvoslása.

Évtizedek óta egy speciális magyar szó van forgalomban, speciális nem a szó alkotása, hanem a jelentése miatt. Ugy mondják, hogy gabonauzsora. Réme a kisbirtokosnak azokon a vidékeken, ahol nincs a közelben nyilvános számadásra kötelezett pénzintézet, vagy ahol már nem hiteleznek a gazda földjére, házára.

Tavaszzal kísért ez a rém. Tavasszal, mikor már kifogyott a gazda a pénzből és mert adófizetés és egyébek céljából okvetlenül kell neki a pénz, négy öt hónappal aratás előtt eladja termését az uszorásnak. Az árt természetesen az uszorás szabja meg.

Van még számos módja a gabonauzsorának, de ez a leggyakoribb.

Ez évek óta szakadatlanul hangzó panaszt végre meghallották odafönt és mint értesülünk, törvény készül a gabonauzsora ellen.

Nem tudjuk, mit fog tartalmazni az új törvény, de egyik tervezetét már olvastuk és nem mulaszt-hatjuk el, hogy arra néhány megjegyzést ne tegyünk.

Az említett tervezetben ki van fejtve, hogy az adó fejében lefoglalt gabonát többnyire az uszorások veszik meg az árverésen, s lehetőleg agyonnyomják az árakat. Ezen baj ellen aként óhajt védekezni a tervezet, hogy az állam néhány nagyobb gabonaszállító czéggel szerződést kötne arra nézve, hogy ők vásárolják meg rendes napiáron az adó fejében lefoglalt gabonát.

Hát ezt a megoldást nem helyeselhetjük. Először bonyodalmas, másodsor, mert bizonyos tekin-

tetben előnyöket biztosítana a szerződés a gabonaszállító czégeknek, ami csak ártalmára lenne a becsületes üzletnek. Hogy lehessen aztán majd ellenőrizni azt, hogy azok a czégek a különféle minőségű termést megfelelő áron váltják magukhoz? Az ilyen törvény egy új hazai speciálitást teremtené meg: A magyar királyi gabonakereskedőt.

Köszönjük, nem kérünk belőle.

Sokkal egyszerűbben és alaposabban lehet segíteni e bajon. Ne tessék júliusban és augusztusban adót ekszekválni, hanem csak szeptemberben. Szeptemberig mindenki eladhatja termését a maga jószántából és olyan áron, ahogy jónak látja. Akkor nem kerül a gabonauzsorás kezébe a gazda, mert nem égetően sürgős neki a pénz. És nem licitálják el potom áron.

Aztán meg tessék abba az új törvénybe szigorúan megtorló intézkedéseket belefoglalni. Aki uszorát üz az étellel, bűnhődjék a törvény szigora szerint.

A jövő esztendőből sokat várnak a munkás kezdek Magyarországon. S múltán. Mintegy harminczmillió forintnyi állami közmunkát helyeztek kiltásba. Ezek a milliók a legújabb nagy beruházási kölcsönből valók. Mikor a kölcsönt felvették, már akkor tele volt az ország a kedvező hangulattal, melyet a k-l-esőn azon indoklása keltett, hogy azt hasznos beruházásokra fogják fordítani. De nem így történt. Leg-alább eddig nem. A kölcsönt felvették, legnagyobb részét már el is költötték, de nem hasznos beruházásokra fordították, hanem részben elnyelte a hadsereg Molochja, részben adósságokat fizettek vele. Ami összeg most fennmaradt, azt akarják beruházásokra fordítani.

Hát jól van így is. Harminczmillió korona sem megvetendő egy ország népére nézve, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy ezen a pénzen leginkább építkezni és közintézményeket berendezni fognak. Iskolákat, kórházakat, állami vasutakat és hidakat, bírósági épületeket emelnek, folyvokat szabályoznak, a földmívelést és a gazdaság egyéb ágait előmozdító intézményeket létesítenek.

Csupa olyan munkát, melyek végrehajtása ezer és ezer dolgoz kezet foglalkoztat.

És ezeket a munkákat nemcsak az indokolja meg, hogy szükség volt rájuk, hanem az is, hogy az államnak már bizonyos tekintetben kötelessége volt, hogy jövedelmező foglalkozást nyújtson annak az ezer és ezer munkásköznek, amely már nem egyszer szorult össze fenyegetőleg. Ugy közállapotaink, mint kereskedelmünk, iparunk és a munkásköz helyzetének jótékony változását várjuk a nagy állami közmunkától. Új vér kerül a testbe, új pénz gurul széjjel az országban, új lendületet vesz a munka. Annnyit várunk e harminczmillió áru munkától, mint valami diadalmas hadjáratától. S annak is tartjuk, diadalmas hadjáratnak az üzleti pangás, a nyomor és szocializmus ellen.

Elvárható, hogy intező köreink ezen szociális szempontból fogják fel a nagy ügyet. Legyenek a közmunkák kivételénél, illetve vállalatba bocsátásánál első rangú tekintettel a kereskedőre, iparosra és munkásra. A közmunkákban ne legyen része oly vállalkozásnak, akik nyúzzák az elvállalkozóikat s a munkásaikat! Ne prédát szolgáltatassanak a hiénáknak, hanem becsületes munkáért becsületes árt adjanak.

Az 1901. évi költségvetés.

(„P. C.”) A mesebeli ma'omnak, mely kelepelt járásában vén asszonyokat virágzó hajadonokká tudott átváltoztatni, valóságos pendantja az a költségvetés, melyet a kimulóban levő parlamentnek még le kell tárgyalnia: a képviselők rendesen vakmerőn belerohannak az ily költségvetésbe, hogy sorvadó mandatumukat ujakká, életvidorakká változtassák át. Majd minden czinnél be lehet itt bizonyítani a tisztelt választóknak, hogy szeretett képviselőjük mily alaposan ismeri legkülönlegesebb szükségleteiket, mily elszántan kel sikra s ezzel egyuttal értésükre lehet adni, hogy a választók mily nagyon használnak csak önmaguknak legjobban, ha figyelembe veszik kipróbált képviselőjük mandatumszükségét. Hogy a képviselőházba benyújtott és a pénzügyminiszter által komoly és szigorúan tárgyilagos magyarázatokkal megvilágított költségvetés különösen kedvez-e az előle kísérlétezésnek, az még nagy kérdés. Az

egyes tételek rendkívül óvatosan vannak felállítva, általában normális és már elutasíthatatlanná lett szükségletek fedezetét képviselik és a kulturális fejlődésünkben szükségessé vált több kiadások csak olyan több bevételekkel vannak összhangba hozva, melyek befolyására sok esztendőnek kollektív csalódásoktól megóvó tapasztalatai után úgy a magasságot, mint a biztonságot illetőleg határozottan számítani lehet. Jézán, de minden kóppen a való igazságra alapított költségvetés ez, mely mindekellett az az erélyes törekvést fejezi ki, hogy az oly súlyos áldozatokkal elért egyensúlyt az államháztartásban mi sem veszélyeztessék; és az ilyen, józan takarékoság által diktált, de azért minden szükséges kiadást tekintetbe vevő költségvetés nem enged szabad mozgást holmi költségvetés kerületbeli kedvteléseknek.

De azért nem szabad azt hinni, hogy ezt az ismert szállóigét hordja homlokán: „lasciate ogni speranza!” Legkevésbé sem, sőt! Mert ha megfontoljuk, hogy a rendes és rendkívüli kiadásokat összefoglalva, 1,056,546,417 korona összes kiadásokra gondolhatunk s ezzel 1,056,582,297 korona összes bevételeit állíthatunk szembe, tehát még mindig fölöslegre számíthatunk, habár csak 35.880 koronányi kaczér csököltségre rug is az; ha meggondoljuk, hogy ezt oly korszakban engedhetjük meg magunknak, mikor kereskedelem és ipar nem épen örvend virágzásnak, sőt az ipar még gyermekláb-belben biceg, midőn a gabonáraak totemesen alacsonyok, a tőke kamata pedig tekintélyesen magas és ezért csak nehezen lehet tőkéhez jutni; és ha fontolóra vesszük, hogy az előző és zárszámadása az előirányzott 147.331 korona felesleg helyett 20 millió koronánál magasabbat mutat ki, hogy tehát az idén sem marad 35.880 koronánál: úgy el kell mondanunk, hogy a betérjesztett költségvetés csak a mértéktelenséget akarja kerülni, csak túláradástól akar óvni, de jogos reményeinket nem hangolja le, hanem élénkíti s fölemeli. Éppen az egyenes és közvetett adók tételei mutatják, hogy a nemzet gazdasági erejének az idő viszontagságai; nem ártottak, hogy ez az erő izmosodott és hogy nem sejtett magasságra fog fejlődni, ha helyes kiméletben részesül, megfelelő szervezést nyer, ha az adók és a közigazgatási szolgálat rég óhajtott reformja életbe lép. És éppen ez a költségvetés, mely minden szoliditása mellett oly számos reformot nyújt az állami élet minden terén, beszél bizonyítéka annak, hogy Magyarország anyagi és kulturális jóléte gondos és körültekintő ápolásra talál Széll Kálmán liberális kormányának vezetésében.

Ujdonságok.

— Kinevezés. Martzi Ferenczet, a háromszék-megyei „Erzsébet” árvaleány nevelő-intézet kitűnő tanítóját a humán intézetek tevékeny, lelkes munkáját az igazságügyi m. kir. miniszter kinevezte a székesfehérvári m. kir. javítóintézethez családfigyelő. A megérdemelt előléptetéshez gratulálunk.

— Áthelyezés. Hollanda Sándor, kovásznai kir. járásbírói irnokot a magyar kir. igazságügyminiszter áthelyezte a brassói kir. járásbíró-sághoz.

— Tanító választás. A Karatnán üresedésben volt községi iskolai tanítói állásra kézirásárhelyi Turóczy Lászlót, a dévéri áll. tanítóképző jelesen végzett növendékét választották meg egyhangulag.

— Státuszgyűlés. Az erdélyi róm. kath. státusz nagy gyűlését Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök f. évi október hó 25-ére Kolozsvárra összehívta. A gyűlés tárgyai: 1. Az igazgató-tanács évi jelentése. 2. Annak alapján jelentés a jóság igazgató beállításáról és a vele kötött szerződés bemutatása. 3. A kilépő igazgató a tanácsosok helyének szabályszerű betöltése. E gyűlésen a kézdi-orbai esp. kerületet Bálint László kanonok, László József plebános egyháziak, Dr. Bánffy Zsigmond ügyvéd és Cseh Gyula főszolgabíró fogják képviselni.

— Új egyházi képviselők. A kézdi egyházmegye részéről közelebbi egyházkerületi képviselőkké választották: a néhai Kovács István k.-vársárhelyi pap helyébe Zujzon Lajos feltorjai lelkes, Bodor Géza helyébe Dr. Damokos Ödön, továbbá Kar ténárl Bodó Albert és Martonfalváról Bartók Ignác.

A fekete ruhás asszony, a felesége, barátja, rászólt:

— Ugyan ne legyen gyerek! Mit szól Mariiska majd? Őt is elkészeríti.

— Igaz, a feleségem elkészeredik. Megyek!

Remegve nyitott be az ajtón. A homályos, lefüggönyözött szoba mélyében az egyik ágyon ott feküdt a felesége. Halvány, szenvedő arcra mosolygott, mikor meglátta a férjét. Fáradtan nyújtotta felé a kezét.

A férj odasietett. Már ott állott az ágyszögleténél, amikor a másik ágyról fölsírt a gyerek. A férfi megállott. Tétován nézett arra a ruha és csipkegomolyagra, melyben bizonyára benne lesz a csöppség, majd felesége felé esett tétova pillantása. Az asszony mosolyogva nézte a férjét. Leolvasta a küzdelmét az arczáról és ingerkedve mondta:

— Jó, jól! Nem haragszom meg. Megengedem, hogy először a babát csókolja meg...

Csak est várta a férfi. Odarohant az ágyhoz és a vánszók és dunyhák közül kiragadta a csöpp kis leány. Egy darabig maga elé tartotta és vizsgálta. A csöppség sívaskodott, amint a kicsi torkán kifért. A szája, nagy lett a szeméi pedig eltűntek a ránczok között. Amellett szederjeskék lett az arca, hogy no bizony csunya kis portéka volt a csöppség. Az apja pedig nézte, nézte, aztán mohón, soráran kezdte csókolgatni a síró száját, a szederjes kis arcocskáját és boldogan ismételtette:

— Szakasztott én vagyok... szakasztott én... Pakots József.

— Jubileum. Rittka jubileumra készül a kezdő év. ref. egyházmegye papsága. E hónapban tölti be áldásos papi működésének 55-ik évét Szini János, albisi lelkes, a ki évtizedeken át volt a kezdő-egyházmegye esperese is. Kartársai most a szeretet és tisztelet sokféle jeleivel sietnek az ősz papot életének e fontos és kiemelkedő napján kitüntetni. Hiszszük, hogy a társadalom is részt fog venni e szép jubileumi ünnepélyen.

— Az országos határvizsgáló bizottság, mint lapunknak Kovásznáról írják, teljesen befejezte működését, s vasárnap este a szükséges aláírások teljesítése után annak tagjai a szélrózsa minden irányában szétszóróztak. Vajna Miklós vármegyénk főjegyzője, mint a bizottság elnöke szintén hazaérkezett.

— A kolozsvári egyetem hallgatói: ezúttal örvendotesen emelkedik. Ez évre beiratkozott 1380 hallgató, kik közül joghallgató 945, böcsész 219, orvos 92, math. természettudományi hallgató 92, gyógyszerész 32. Az idén 200-al több, mint a tavaly volt.

— Főgondnok jelölés. A kezdő év. ref. egyházmegyében üresedésben levő egyik főgondnoki állásra az egyházmegye okt. 6-ikán Alosernátonban tartott közgyűlésében első helyen Keresztes Edét, második helyen Dr. Domokos Ödönt, harmadik helyen Kovács Károlyt jelölte.

— Nyugdíjba vonuló bíró. Szantsali Antal, kézdivásárhelyi kir. törvényszéki bíró, ez év végén nyugalmába vonul. Ekkor telik be ugyanis 40 éve annak, hogy az igazságügy szolgálatába lépett. K. Vásárhelyen 25 év óta és pedig előbb, mint kir. ügyész, az 1878-ik év óta pedig nagyobb részben mint bűnügyi, vizsgáló bíró működött. Azon hir, mintha kivüle még törvényszékünk több bíróját nyugdíjba helyeztetnék, értesülésünk szerint, nem felel meg a valóságnak.

— Új aranybánya Erdélyben. Fehér János kolozsvári vállalkozó és bányatulajdonos szerencsés felfedezést tett Torda-Aranyos megyében lévő Gödömesterháza község határán, hol gazdag kén-tartalommal és arannyal bíró bányának az alapját találta meg. Az új bánya jelenlegi tulajdonosa báró Bánffy Dezső és a munkálatokat az ő intézkedései alapján folytatják. Ha az ásatások továbbra is az eddigi szép eredmények mellett fognak történni, akkor ez a bánya egyike lesz Erdély leggazdagabb bányatelepeinek. Jelenleg majdnem minden egyes métermázsza közetre 4—5 gramm arany esik, mibe azonban nincs beleértve a lenese nagyságu u. n. szabad vagy kristály arany, melyből már eddig is nagy mennyiséget találtak.

— Erdőgyújtogatók. Mult hó 27-én a pákái közbirtokosság tulajdonában lévő „Kalabucs“ erdő mintegy 500—600 hold és a támasfalvi Bányai Kristóf tulajdonát képező „Kis Manyeska“ erdő mintegy 30—40 hold terjedelemben a sző-szoros értelmében teljesen földig éget. Jóllehet ezeket a területeket már kihasználták, de a hátramaradt hulladékok és ki nem használt kisebbmértetű fák megsemmisültek, úgy, hogy a pákái közbirtokosság s a Bányai Kris-

tóf kára nagy. Az erdélyi erdőipar r.-t.-nak pedig 700 koronába kerültek az oltási munkálatok, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozhassák. A gyulafehérvári csendőrség erőyes nyomozat után kiderítette, hogy közvetlen a tűz keletkezését megelőzőleg Péter János juhásztor betért Bende János halomtetői őrhöz s gyufát kért, hogy szivarát meggyújtja, de mint később, a „Kiskupán“ erdőben történt letartóztatása után bevallotta, Teaka Elek és Moldován Vaszi társával együtt nem a szivart, hanem az erdőt gyújtották meg, hogy a jövő évben durább legelője legyen a juhnyájnak. Moldován Vaszi a tűz kiütése után megszökött, a másik kettőt pedig, mivel éppen indulóban voltak Oláhországba, a kovásznai kir. járásbírósnak átadták.

— Véres verekedés. Bandi Lajos és Vizi Gyárfás négy társukkal együtt a Murdánpatáknál lakó egyik vasuti fékező lakásába tértek be pálinkázni mult hó 30-án. Bandi és Vizi nemsokára jókedvükben mérközni kezdtek, miből később szóváltás majd verekedés támadt. Bandi osákhányt ragadt, hogy ellenfelét agyonsujsa, ebben a szándékában azonban a többiek megakadályozták, ezért Bandi még nagyobb dühbe jött s bicskáját rántotta elő s azzal nemcsak Vizit, hanem a többi négy békítőt is annyira összeszurkálta, hogy mindenikben súlyos testi sértést ejtett s így Bandi okvetlenül elveszi büntetését.

— A Műkedvelő egyesület hangversenye. Városunk „Önképző és Műkedvelő egyesülete“ életjelt ad magáról. A mint értesülünk f. hó 20-án este egy hangversenyyel összekötött táncmulatságot rendez. Előre is felhívjuk erre az érdekes estére a nagyjérdemű közönség figyelmét. Lesz ének, zene, szavallat, monolog, szóval a derék társaság mindent megteszen, hogy a mulatságon részt vevők majd egy kedélyesen töltött este kedves emlékeivel távozhassanak el.

— A sertésvész- és sertéskolera, mely eddig az országnak több millió korona kárt okozott, ma már tökéletesen gyógyítható. Hajdó Ödön városunk derék állatorvosa oly szerumot állított elő, melynek kétszeri bőr alá fecskendezése után, biztos a gyógyulás. Múltán sorakozik ez a felfedezés a XIX. század nagyobb vívmányaihoz, mert megmérhetetlen károsodásoktól van hivatva megmenteni a gazdaközönséget, illetve az államvagyonot. Egyelőre Magyarországra, Ausztriára és Németországra szabadalmaztatás reméljük, hogy nem sokára ezen fertőző, ragadós-járványos betegséggel végleg leszámolunk s a könnyen gyógyítható betegségek csoportjába sorozzuk.

— A t. hölgyközönségnek b. tudomására adjuk, hogy csak divatos kelmék, nem silány kiselejtezett áruk, hanem a legjobb minőségű szövetek mintagyűjteményét, mely tartalmazza a legutolsó divat franczia s angol újonságait pl. Homespun, Taylor-Mode, Matlasse stb. ingyen és bérmentve küldi meg Weiner Mátyás nő ruhakelme áruháza, Budapest. VI., Andrásy-ut 3.

— Osztálysorsjegy-érdekelteknek. A „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság“ Budapesten (Gizella-tér, Haas-palota) az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárusító helye, jelentékeny előnyöket és

messzemenő biztonságot nyújt. Az intézet sorsjegyeket eredeti áron (utánvétellel is) küld szét teljesen költségmentesen. Ezen előnyöknél fogva az intézet sorsjegyei a leggyorsabban fogynak el; ajánlatos tehát, hogy a megbízások mielőbb az intézethez beküldessenek.

— Humor és vigasztalás. Régi híres magyarázata a főnyereménynek az, hogy olyan nyermény, a melyet mindig más üt meg. Van ebben a definícióban lemondás is, de több benne a humor. Különben is sokat foglalkozik a humor a főnyereménnyel. Hiszen nem is kerülhet ki. Annak a nagy epekedésnek nyomában, amely a főnyereményt várja, okvetetlenül meg kellett jelennie a maga vigasztaló tréfájával. Hiszen nem mindenki üti meg a főnyereményt, mint a hogy nem is ütheti meg. Vannak melléknyeremények is, azoknak is kell, hogy gazdjuk akadjon. Sőt vannak, olyan sorsjegyek is, a melyekre egyszer-máskor nem jutott nyermény. Hiszen azért a valószínűségnek üzlete a sorsolás és nem a bizonyosság. Nos azoknak a megvigasztalására, a kik ugyancsak remélték a főnyereményt de nem ütötték meg, siet a tréfálkozó humor. Az, a mely mosolyogva mókázik a csalódáson és nem temeti el a reménységet. Ennek a sorsolási humornak előbb idézett mondása az, t. i., hogy a főnyeremény olyan nyermény, a melyet mindig más üt meg, ujabban valamelyes módosulásra szolgált rá. Azóta t. i., a mióta az emberek már nem a teljesen vak kis lottón, és nem is a szeszélyes igérvénnyel keresik a szerencsét, hanem az észszerűbb, kiszámítható osztálysorsjegyre várják a maguk főnyereményét. Igenis, más nyeri meg a főnyereményt, de igen gyakran csak olyankor, ha ez a más türelmes ember. Mert a türelem már nemcsak rózsakertész, hanem a szerencse kovácsa is. Akárhány olyan ember van, a ki ujjal mutathat arra a „más“-ra, a ki az ő főnyereményét megütötte. Igenis az ővét és nem a sorsolásban résztvevő többi százezerét is. Mert a főnyeremény az ő sorsjegyre jutott, csak hogy a sorsjegy már akkor nem az ővé volt. Visszaküldte a miét a megelőző sorsjátékban még nem nyert rajta. Éppen akkor lökte el magától a nyerményt, a mikor ez várakozott rá. A sorsjegy tehát más kezébe került, odakerült, az a vagyon is, a mely már a küszöbünket surolta. Mi csaptuk be előtte az ajtót. Hát igenis, olyan nyermény, volt a főnyeremény, a melyet más nyert meg. Nem a főnyeremény általában volt ilyen, hanem a direkte nekünk szánt főnyeremény. Vajon van-e az ilyen speciális esetben is vigasztaló hatása a tréfának, a sorsolással mókázó humornak? Vajjon elfogadják azokat a vicceket is a melyek valamennyink reménységes főnyereményét tréfálják, az az ember, akit nem ilyen ködös, messzeségben járó főnyeremény kerülgetett, hanem az igazi, a kézzel fogható? Ha igazán rózsát terem a türelem, micsoda kegyetlen tövist termelt neki az a türelmetlenség! Olyant, a melynek a sebeire nem termelt gyógyítható humor.

Quirinus.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Háromszék vármegye területén Imecsfalva községben egy 250 katasztrális holdból álló tagosított birtok, kitűnő minőségű szántó és kaszáló a törvényhatósági út mellett, gazdasági épületekkel 9 évre haszonbérbe kiadó, jelen év november 15-től kezdődőleg.

A tag Kézdi-Vásárhely rendezett tanácsu várostól 6-5 kilométer távolságra fekszik. Helyben posta- és vasuti állomás.

Értekezhetni lehet Imecsfalván alóliroftal.

Özv. Cserey Jánosné sz. Zathureczky Emilia.

(119. 1—3.)

FONTOS ERDŐ- ÉS FÜRÉSZTULAJDONOSOKNAK!

Cellulose gyártásra alkalmas **egészséges tősfá** 12 centiméter felüli átmérővel, egy méter hosszúságtól kezdve, jövő évi szállításra, **jutányos árban vétetik.**

Ajánlatok intézendők a brassói cellulosegyár részvénytársasághoz, **Zernestre, (Brassó mellett).**

(116. 1—8.)

Mezel egerek

tömeges és biztos kipusztításra ajánlom az általam készített és már eddig is sok előkelő uradalomban, nagyobb gazdaságokban, ugyancsak több községekben a legjobb sikerrel használt

egérmérget

labdacos alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1 holdra 1—2 kiló elegendőnek bizonyult, 100 kiló ára 90 kor., 60 kilós láda 6 kor.

SIPÓCZ ISTVÁN
gyógyszerész
Pécs, (Barany megye).

Megrendeléshez hatósági engedélyt kérek mellékelni.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (VII. sorajáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusítóknak elárusítás végett kiadattak. — A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve. Hetedik Sorsjáték. 100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1900. november 15. és 16.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1900. december 12 és 13.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1901. január 8., 9. és 10.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1901. március 19-től április 15-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben Korona 1.000.000 (Egy millió)	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 jutal. Kor.	600000
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 nyer.	400000
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	200000
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	100000
3 á 2000	6000	3 á 3000	9000	3 á 10000	30000	1 á	60000
5 á 1000	5000	5 á 2000	10000	5 á 5000	25000	1 á	40000
8 á 500	4000	8 á 1000	8000	8 á 2000	16000	2 á	30000
30 á 300	9000	20 á 500	10000	10 á 1000	10000	3 á	20000
50 á 100	5000	60 á 300	18000	70 á 500	3500	20 á	10000
2900 á 40	116000	3900 á 80	312000	4900 á 130	637000	50 á	5000
3000 nyer. Korona	240.000	4000 á nyer. Korona	477000	5000 nyer. Korona	898000	400 á	2000
Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1901. február 6. és 7.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1901. február 27. és 28.				720 á	1000
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona			1000 á	500
1 á	90000	1 á	100000			27800 á	200
1 á	30000	1 á	30000			30.000 nyer. és jutalom Korona	9.550.000
1 á	20000	1 á	20000				
1 á	15000	1 á	15000				
3 á 10000	30000	3 á 10000	30000				
5 á 5000	25000	5 á 5000	25000				
8 á 2000	16000	8 á 2000	16000				
10 á 1000	10000	10 á 1000	10000				
70 á 500	35000	70 á 500	35000				
3900 á 170	663000	3900 á 200	780000				
4000 nyeremény	Korona 934.000	4000 nyeremény	Korona 1.061.000				

Az I. osztály huzása 1900. november hó 15. és 16-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utezra felől). — Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1900. évi október hó 14-én,

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

Meleg zuhany!

Tyukszem irtás!

Tyukszem irtás!

Fürdő sorrend,

érvényes a kézdivásárhelyi Takarékpénztár tulajdonát képező gőz- és kádfürdőnél 1900. október hó 15-étől kezdve.

Fürdő napok		Gőzfürdő		Tükrfürdő	
		korona	f.	korona	f.
Vasár-nép	Gőz- és tükrfürdő urak részére d. e. 7-12	1	—	—	60
	Gőz- és tükrfürdő nők részére d. u. 2-5-ig	—	60	—	60
	Gőzfürdő urak részére d. u. 5-8-ig	—	60	—	60
Kedd	Gőz- és tükrfürdő nők részére délután 7-12-ig és délután 2-6-ig	1	—	—	60
	Este 6-8-ig deákjegy	—	40	—	20
Csütörtök	Gőz- és tükrfürdő urak részére d. e. 7-12 és d. u. 2-6-ig	1	—	—	60
	Este 6-8-ig deákjegy	—	40	—	20
Szombat	Tükrfürdő urak részére d. e. 7-12-ig	—	—	—	60
	nők „ d. u. 2-5-ig	—	—	—	60

Tanulók, katonák (örmeztől lefelé), kereskedő és iparostanulócok részére gőzfürdő 60 fillér, tükrfürdő 40 fillér.
Kádfürdő: porzellánkáád 1 korona, kőkád 70 fillér.
Kádfürdő úgy urak, mint nők részére, minden fürdőnap kapható.

Hideg zuhany!

(117. 1-9.)

Különféle masszírozások.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)
az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvény-szerűen bejegyzett „apáca”-védjeggyel van ellátva. Földmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbát meg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifollakenőcsé

(osodakenőcsének nevezik)

utolérhetetlen szívé erejét és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben felsőlegessé teszi. E kenőcsrel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott osont-sut, utabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatású mindenfélé seb gyógyításánál.

Próbát meg bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utáztatoktól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett házi kenőcsöket és más efféléket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz, Prograda. Fragerhof felé, a Déli vasút mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védjegyeimnek utáztatát a törvény üldözi.

Isaigono, Berdoigne, Koppenhaga, fabrikon farma. Miland, A. Berteloni. Malmö, Sverige, Apot. Lejonok.

Nantes, Pharmacie O. Fredet. Nijmegen, Palemo.

Páris, Pharmacie Française, 1 & 2 Place de la République, Pharmacie Dreyer, 11, Rue des Francs Bourgeois.

Praga, Béma, Gera, Agence del Polichinello.

Roubaix, Pharmacie F. Gervais. Sarajewo, Segeod. Tomarova.

Trieste, Valence. Vienne, Hirtel.

Csak ezzel a törvényesen bejegyzett védjeggyel valódi.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.